

Raport BNR: Estimările pe un orizont de 12 luni indica o continuare a trendului ascendent al ratei de nerambursare a creditelor

Banca Nationala a României estimează o continuare a trendului ascendent al ratei de nerambursare, atât în cazul creditelor acordate firmelor cât și al împrumuturilor destinate populației, pe ambele segmente principale de credit, potrivit Raportului asupra stabilității financiare din iunie 2024.

"Estimările pe un orizont de 12 luni indica o continuare a trendului ascendent al ratei de nerambursare, atât în cazul creditelor acordate firmelor (de la 3,1% în martie 2024 la 4,4% în martie 2025), cât și al împrumuturilor destinate populației, pe ambele segmente principale de credit (de la 0,24% în martie 2024 până la 0,26% în martie 2025 în cazul creditului ipotecar și de la 3% până la 3,2% în cazul creditului de consum în același interval de timp)", se spune în raport.

BNR menționează că, la nivel agregat, capacitatea sectorului real de onorare a serviciului datoriei se menține adecvată, deși a înregistrat evoluții mixte în structură. Pe de-o parte, calitatea portofoliului de credite acordate companiilor nefinanciare de către instituțiile de credit s-a îmbunătățit, rata creditelor neperformante (NPL) ajungând la un nivel minim istoric la începutul anului 2024 (3,7% în ianuarie 2024), înregistrând ulterior o creștere marginală (3,8% în martie 2024).

Pe de altă parte, capacitatea sectorului populației de onorare a serviciului datoriei bancare s-a deteriorat ușor pe parcursul anului 2023 și a continuat această tendință și la începutul anului 2024, rata creditelor neperformante situându-se la valoarea de 3,3% în martie 2024. Riscul de credit este mai accentuat în cazul unor categorii specifice de credit, respectiv în cel al împrumuturilor acordate IMM (rata NPL 4,5% vs. 2,5% pentru corporații, martie 2024), precum și în cel al creditelor de consum contractate de sectorul populației (rata NPL 5,9% vs. 1,7% la creditul ipotecar, martie 2024).

Conform Raportului, instituțiile financiare autohtone au rămas reziliante în contextul socurilor multiple din ultimii ani, începând cu criza pandemică și întreruperile în lanțurile de aprovizionare determinate de aceasta, urmate de agresiunea Rusiei asupra Ucrainei și criza energetică, continuând cu turbulentele în sectorul bancar din SUA și Elveția în primăvara anului 2023 și încheind cu intensificarea conflictului din Orientul Mijlociu. Din perspectiva ciclică, riscurile la adresa stabilității financiare din România s-au menținut, în general, la niveluri relativ similare celor consemnate la data Raportului anterior, însă, în același timp, se remarcă emergența unor noi factori de risc.

Potrivit documentului, capacitatea debitorilor și a creditorilor de a face față unor condiții financiare mai puțin favorabile a fost întărită și de măsurile macroprudentiale implementate de către BNR, iar perspectivele pentru perioada următoare indică necesitatea menținerii unei conduite prudente.

Pe termen scurt, cei mai importanți factori de risc la adresa stabilității financiare din România sunt: incertitudinile la nivel global în contextul războiului din Ucraina și al conflictului din Orientul Mijlociu; tensionarea echilibrelor macroeconomice interne; riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental și riscul asociat provocărilor la adresa securității cibernetice și inovației financiare.

Riscurile la adresa stabilității financiare la nivel internațional au avut evoluții mixte de la data ultimului Raport. Majoritatea economiilor, precum și sistemul financiar în ansamblu, au rămas rezistente pe parcursul procesului dezinflaționist, iar sentimentul investitorilor a fost unul favorabil, contribuind la relaxarea condițiilor financiare pe piețele internaționale de capital. Cu toate acestea, contextul economic și geopolitic extern continuă să fie marcat de incertitudini pe planuri multiple. Deși așteptările cu privire la creșterea economică la nivel global s-au îmbunătățit ușor, acestea sunt eterogene la nivel internațional și rămân modeste raportat la valorile istorice.

Ritmul de crestere a activitatii economice la nivel global este previzionat a se mentine în 2024 si 2025 la nivelul celui din anul 2023, respectiv 3,2 la suta, potrivit FMI, se mentioneaza în raport.

Totodata, BNR subliniaza ca exista riscul unor corectii abrupte ale preturilor activelor financiare în eventualitatea infirmarii acestor perspective optimiste, ce pot fi puse la încercare de evolutii atât pe plan macroeconomic, cât si geopolitic, inclusiv ca urmare a intensificarii conflictului din Orientul Mijlociu si a continuarii razboiului din Ucraina. Potentiale noi socuri inflationiste pe partea de oferta pot genera volatilitate pe pietele financiare internationale, precum si o înaprire brusca a conditiilor financiare.

Vulnerabilitatile la adresa sistemului financiar global pot fi amplificate de un grad de îndatorare ridicat atât la nivel sectorului public, cât si privat, în contextul unui an electoral important pe plan international, de natura a exacerba riscuri legate de politica fiscala. Pe fondul masurilor de sprijin fara precedent, datoria guvernamentala a crescut semnificativ în perioada pandemiei si se mentine la niveluri ridicate, deficitele bugetare accentuând povara datoriei publice în multe economii, puncteaza sursa citata.